

BẢN SỐ: 01

**BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH
THANH TRA BỘ**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: **11** /KL-TTr

Hà Nội, ngày **11** tháng 03 năm 2024

MẬT

KẾT LUẬN THANH TRA

**Về việc chấp hành các quy định pháp luật trong công tác
quản lý và tổ chức lễ hội tại tỉnh Thái Bình**

GIẢI MẬT
Từ: 14h40' ngày 12/3/2024

Thực hiện Quyết định thanh tra số 09/QĐ-TTr ngày 10/01/2024 của Chánh Thanh tra Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về thanh tra việc chấp hành các quy định pháp luật trong công tác quản lý và tổ chức lễ hội tại tỉnh Thái Bình; từ ngày 21 đến ngày 22/02/2024, Đoàn thanh tra đã tiến hành thanh tra tại: Ban quản lý di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Chùa Keo, Xã Duy Nhất, huyện Vũ Thư, tỉnh Thái Bình; Ban quản lý di tích lịch sử văn hóa Đền Đồng Bằng, xã An Lễ, huyện Quỳnh Phụ, tỉnh Thái Bình; Ban quản lý di tích Đền Tiên La, xã Đoan Hùng, huyện Hưng Hà, tỉnh Thái Bình; Ban quản lý di tích Đền Trần, xã Tiên Đức, huyện Hưng Hà, tỉnh Thái Bình.

Quá trình thanh tra, Đoàn thanh tra đã làm việc với đại diện lãnh đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Thái Bình, Trưởng phòng Văn hóa và Thông tin huyện, Trưởng các Ban quản lý di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt Chùa Keo; Ban quản lý di tích lịch sử văn hóa Đền Đồng Bằng; Ban quản lý di tích Đền Tiên La; Ban quản lý di tích Đền Trần, tiến hành kiểm tra thực tế tại di tích Chùa Keo, Đền Đồng Bằng, Đền Tiên La, Đền Trần và hồ sơ kèm theo di tích.

Xét báo cáo kết quả thanh tra ngày 08/3/2024 của Trưởng Đoàn thanh tra, Chánh Thanh tra Bộ kết luận như sau:

I. KHÁI QUÁT CHUNG

Công tác quản lý và tổ chức lễ hội tại các di tích trên địa bàn tỉnh Thái Bình được Ủy ban nhân dân tỉnh Thái Bình chỉ đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch triển khai thực hiện theo quy định. Tại các di tích đều thành lập Ban tổ chức và các tiểu ban, đồng thời có phân công nhiệm vụ đối với các thành viên.

1. Di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt Chùa Keo

Quần thể di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt Chùa Keo được Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) xếp hạng di tích lịch sử năm 1989 và được xếp hạng di tích Quốc gia đặc biệt tại Quyết định số 1419/QĐ-TTg ngày 27/09/2012 của Thủ tướng Chính Phủ. Năm 2017, Lễ hội Chùa Keo được ghi vào danh mục Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia. Năm 2021, Hương án Chùa Keo được công nhận là Bảo vật quốc gia.

Chùa Keo có tên chữ là Thần Quang tự, thuộc địa phận xã Duy Nhất, huyện Vũ Thư, tỉnh Thái Bình là một trong những ngôi chùa cổ ở Việt Nam được bảo tồn hầu như còn nguyên vẹn kiến trúc gần 400 năm tuổi. Chùa Keo ngày nay được xây dựng từ thời vua Lê Trung Hưng năm 1632, toàn bộ ngôi chùa được làm bằng gỗ lim, không sử dụng đinh tán mà chỉ dùng mộng gỗ ghép lại với nhau. Bên cạnh kiến trúc “Nội công, ngoại quốc”, “Tiền Phật hậu Thánh”, “Thượng gia hạ trì” thì chùa được xây dựng quay mặt ra hướng Nam với điểm đầu là Tam quan ngoại và điểm cuối Gác chuông nằm trên một trục Nam - Bắc được xem là đường “thần đạo” trong phong thủy kiến trúc. Hàng năm, Chùa Keo Thái Bình có hai dịp lễ hội. Lễ hội mùa Xuân được tổ chức vào ngày mùng 4 tháng giêng và Lễ hội mùa Thu vào trung tuần tháng chín Âm lịch để tưởng nhớ công lao của Thiền sư Không Lộ và những người có công dựng chùa.

Ban quản lý di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Chùa Keo thuộc Ủy ban nhân dân huyện Vũ Thư, được thành lập tại Quyết định số 165/QĐ-UBND ngày 17/01/2023 của Ủy ban nhân dân tỉnh Thái Bình.

Ngày 16/01/2024, Ủy ban nhân dân huyện Vũ Thư ban hành Quyết định số 468/QĐ-UBND về việc thành lập Ban chỉ đạo Lễ hội Chùa Keo mùa xuân năm 2024.

Ngày 16/01/2024, Ủy ban nhân dân huyện Vũ Thư ban hành Quyết định số 469/QĐ-UBND về việc thành lập các Tiểu ban giúp việc Ban chỉ đạo Lễ hội Chùa Keo mùa xuân năm 2024.

Ngày 16/01/2024, Ban chỉ đạo Lễ hội Chùa Keo mùa xuân năm 2024 ban hành Kế hoạch số 19/KH-BCĐ về Kế hoạch tổ chức lễ hội Chùa Keo mùa xuân năm 2024.

2. Di tích lịch sử văn hóa Đền Đồng Bằng

Đền Đồng Bằng còn được gọi là Đền Đức Vua hay Đền Vua Chua Bát Hải Động Đình, thuộc thôn Đồng Bằng, xã An Lễ, huyện Quỳnh Phụ, tỉnh Thái Bình. Năm 1986, Đền Đồng Bằng được công nhận là di tích lịch sử văn hóa cấp quốc gia; năm 2015, được công nhận là điểm du lịch văn hóa tâm linh của tỉnh, lễ hội truyền thống Đền Đồng Bằng được đưa vào danh mục di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia vào năm 2016. Theo tục lệ hàng năm, lễ hội đền Đồng Bằng được tổ chức kéo dài từ ngày 20 - 26/8 Âm lịch. Lễ hội bao gồm phần lễ là các nghi lễ như: lễ rước, hát văn hầu đồng, tế lễ dâng hương; phần hội với các trò chơi và các hình thức diễn xướng dân gian, diễn hình như đua thuyền, đấu vật, kéo co, chọi gà, cờ tướng; ngoài ra vào dịp tết nguyên đán và mùa xuân hàng năm đền đã thu hút đông đảo nhân dân, quý khách thập phương về tham quan, thực hành tín ngưỡng tại di tích.

Ban Quản lý di tích lịch sử văn hóa quốc gia Đền Đồng Bằng được thành lập theo Quyết định số 1479/QĐ-UBND ngày 04/04/2022 của Ủy ban nhân dân huyện Quỳnh Phụ.

Ngày 24/12/2022 Ban Quản lý di tích lịch sử văn hóa quốc gia Đền Đồng

Bảng ban hành Quyết định số 08/QĐ-BQL về quy chế làm việc của Ban Quản lý di tích lịch sử văn hóa quốc gia Đền Đồng Bằng.

Ngày 24/12/2022 Ban Quản lý di tích lịch sử văn hóa quốc gia Đền Đồng Bằng ban hành Quyết định số 10/QĐ-BQL về quy định làm việc của Tổ bảo vệ di tích lịch sử văn hóa quốc gia Đền Đồng Bằng.

Ban quản lý xây dựng quy chế chi tiêu nội trình Ủy ban nhân dân huyện phê duyệt đảm bảo theo quy định của Quyết định 2033/QĐ-UBND ngày 27/7/2017 của Ủy ban nhân dân tỉnh Thái Bình quy định về tiếp nhận, quản lý và sử dụng nguồn công đức tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn tỉnh Thái Bình và Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19/01/2023 của Bộ Tài chính về hướng dẫn quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội.

Ban Quản lý di tích lịch sử văn hóa quốc gia Đền Đồng Bằng ban hành Kế hoạch số 01/KH-BQL ngày 25/01/2024 về kế hoạch tổ chức các hoạt động nhân dịp Tết Nguyên đán và 3 tháng Xuân năm 2024 tại Đền Đồng Bằng.

3. Di tích Đền Tiên La

Đền Tiên La thuộc thôn Tiên La, xã Đoan Hùng, huyện Hưng Hà, tỉnh Thái Bình. Đền thờ Bát Nạn tướng quân Vũ Thị Thục (thường gọi là Thục Nương) - Một nữ tướng của Hai Bà Trưng đã có công đánh quân xâm lược phương Bắc, được phong chiếu “Đông Nhung Đại Tướng quân”.

Từ Đền Tiên La theo dòng sông Tiên Hưng đến thị trấn Hưng Hà 3 km, rẽ trái theo tỉnh lộ 223 khoảng 30km đến thành phố Thái Bình. Đền được xây tại gò Kim Quy (nằm giữa thôn Tiên La) theo đúng nguyên mẫu kiến trúc cổ “Tiền nhất, Hậu đình”, từ cột, kèo đến đao mái uốn cong với kiểu dáng Lưỡng Long Châu Nguyệt, trên diện tích gần 6.000m² nay nhân dân xung quanh hiến đất mở rộng khoảng 13.000 m². Mặt trước đền hướng ra sông Tiên Hưng, gần ngã ba đổ ra sông Luộc. Hàng năm, Ban Quản lý đền Tiên La thường tổ chức nhiều ngày lễ lớn (theo lịch âm) phục vụ nhu cầu văn hóa tín ngưỡng của người dân và du khách như: 1 - 4 tháng Giêng tổ chức lễ Thượng nguyên, 10 tháng 3 tổ chức lễ cáo yết khai hội, rước nước; mừng 1 đến 17 tháng 3 tổ chức lễ hội đền Tiên La (chính hội ngày 17, trùng ngày mất của Bát Nạn tướng quân, ngày 17 tháng 3 năm Quý Mão); 15 tháng 8 tổ chức đại lễ sinh nhật; 10 tháng 11 tổ chức lễ kỷ niệm ngày Bát Nạn tướng quân dấy binh khởi nghĩa.

Đền Tiên La được Nhà nước công nhận di tích lịch sử văn hoá cấp quốc gia tại Quyết định số 235/VHQĐ ngày 12/11/1986 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thông tin (nay là Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) và Hội đền Tiên La đã được đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia năm 2016.

Ngày 15/4/2016 Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành Quyết định số 1437/QĐ-BVHTTDL về việc công bố Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Ngày 19/04/2023, Ủy ban nhân dân huyện Hưng Hà ban hành Kế hoạch số 60/KH-UBND về Kế hoạch tổ chức lễ hội Tiên La năm 2023 và tưởng niệm năm ngày mất của Đông Nhung đại tướng Vũ Thị Thục.

Ngày 07/04/2023, Ủy ban nhân dân huyện Hưng Hà ban hành Quyết định số 2561/QĐ-UBND về việc thành lập Ban Tổ chức lễ hội Tiên La năm 2023.

Ngày 20/4/2023, Ban Tổ chức lễ hội Tiên La năm 2023 ban hành Quyết định số 2615/QĐ-BTC về việc Thành lập tiểu ban Nội dung, tuyên truyền, khánh tiết tổ chức lễ hội Tiên La năm 2023.

Ngày 20/4/2023, Ban Tổ chức lễ hội Tiên La năm 2023 ban hành Quyết định số 2616/QĐ-BTC về việc Thành lập tiểu ban Lễ tân, hậu cần tổ chức lễ hội Tiên La năm 2023.

Ngày 24/04/2023, Ủy ban nhân dân huyện Hưng Hà ban hành Quyết định số 2627/QĐ-UBND về việc Thành lập tổ công tác duy trì thực hiện nếp sống văn minh tại lễ hội đền Tiên La 2023.

Ngày 27/2/2024, Ủy ban nhân dân xã Đoan Hùng ban hành Quyết định số 06/QĐ-UBND về việc thành lập Ban quản lý Đền Tiên La năm 2024.

4. Di tích Đền Trần

Khu di tích lịch sử văn hoá Quốc gia đặc biệt Khu lăng mộ và đền thờ các vị Vua triều Trần nằm trên địa bàn thôn Tam Đường, xã Tiến Đức, huyện Hưng Hà, có diện tích 33,53 ha, trong đó: Khu vực bảo vệ I có diện tích là 7,92 ha và Khu vực bảo vệ II có diện tích là 25,61 ha.

Khu di tích gồm có:

+ Khu lăng mộ: Thọ lăng (phần Cự được tổ chức hoàn táng tháng 01/2022) của Đức Thượng hoàng Trần Thừa (1.234), Chiêu lăng (phần Đa) của vua Trần Thái Tông (1.277), Dụ lăng (phần Trung) của vua Trần Thánh Tông (1.290) và Đức lăng (phần Bụt) của Phật hoàng Trần Nhân Tông (1.310).

+ Khu đền thờ gồm có 3 đền: Đền Vua (thờ các liệt tổ, liệt tông và 3 vị vua đầu triều Trần, Thống quốc Thái sư Trần Thủ Độ và Linh từ Quốc mẫu Trần Thị Dung; đền Thánh thờ Quốc công tiết chế Hưng Đạo Đại Vương Trần Quốc Tuấn; đền Mẫu thờ các hoàng hậu, công chúa triều Trần.

Khu lăng mộ và đền thờ các vị vua triều Trần tại xã Tiến Đức, huyện Hưng Hà, tỉnh Thái Bình được Thủ tướng Chính phủ xếp hạng di tích quốc gia đặc biệt tại Quyết định số 2408/QĐ-TTg ngày 31/12/2014; Ngày 27/1/2014 tại Quyết định số 231/QĐ-BVHTTDL của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành về việc Lễ hội đền Trần được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Ngày 14/12/2023, Ủy ban nhân dân tỉnh Thái Bình ban hành Kế hoạch số 164/KH-UBND về Kế hoạch tổ chức lễ hội Đền Trần năm 2024.

Ngày 29/12/2023, Ủy ban nhân dân tỉnh Thái Bình ban hành Quyết định số

3012/QĐ-UBND về việc Thành lập Ban chỉ đạo tổ chức lễ hội Đền Trần năm 2024.

Ngày 31/12/2023, Ban chỉ đạo tổ chức lễ hội Đền Trần năm 2024 ban hành Quyết định số 167/QĐ-BTC về việc Thành lập Ban tổ chức lễ hội Đền Trần năm 2024.

Ngày 05/01/2024, Ban chỉ đạo tổ chức lễ hội Đền Trần năm 2024 ban hành Quyết định số 274/QĐ-BTC về việc Thành lập Tiểu ban lễ hội Đền Trần năm 2024.

Ngày 05/01/2024, Ban chỉ đạo tổ chức lễ hội Đền Trần năm 2024 ban hành Quyết định số 274/QĐ-BTC về việc Thành lập Tiểu ban tuyên truyền lễ hội Đền Trần năm 2024.

Ngày 05/01/2024, Ban chỉ đạo tổ chức lễ hội Đền Trần năm 2024 ban hành Quyết định số 276/QĐ-BTC về việc Thành lập Tiểu ban hậu cần, khánh tiết lễ hội Đền Trần năm 2024.

Ngày 05/01/2024, Ban chỉ đạo tổ chức lễ hội Đền Trần năm 2024 ban hành Quyết định số 276/QĐ-BTC về việc Thành lập Tiểu ban an ninh, trật tự lễ hội Đền Trần năm 2024.

II. KẾT QUẢ KIỂM TRA

1. Di tích lịch sử Quốc gia đặc biệt Chùa Keo

Công tác tổ chức lễ hội đã thực hiện theo quy định như: Ban quản lý di tích ban hành các Quyết định thành lập, phê duyệt quy chế làm việc của Ban tổ chức lễ hội, chịu trách nhiệm về hoạt động của Ban tổ chức lễ hội; Ban hành, phổ biến quy chế làm việc và phân công trách nhiệm của các thành viên Ban tổ chức lễ hội; nội quy thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội.

Ban Quản lý di tích đã phối hợp với các đơn vị, Ủy ban nhân dân xã Duy Nhất chủ động xây dựng kế hoạch, phương án huy động lực lượng, phân công các điểm, chốt hợp lý đảm bảo an ninh trật tự, sẵn sàng ngăn chặn tình trạng trộm cắp, móc túi, xóc thẻ, trò chơi mang tính cờ bạc trá hình. Phân luồng phương tiện của du khách đến với lễ hội, tránh ùn tắc giao thông.

Ủy ban nhân dân huyện tổ chức hội nghị gặp mặt các cơ quan báo chí trên địa bàn tỉnh để thông tin về công tác tổ chức Lễ hội, đồng thời thông báo tổ chức Lễ hội trên các phương tiện thông tin đại chúng. Phòng Văn hóa và Thông tin tham mưu Ủy ban nhân dân huyện văn bản, tổ chức tập huấn cho các xã, thị trấn làm tốt công tác tuyên truyền, thực hiện nghiêm các văn bản của cấp trên. Ban quản lý di tích phối hợp các cấp có thẩm quyền tuyên truyền, giới thiệu mục đích, ý nghĩa, giá trị của lễ hội trên hệ thống loa phát thanh, Đài phát thanh truyền hình, Trang thông tin điện tử của tỉnh, thành lập Tổ thuyết minh để giới thiệu, quảng bá phát huy giá trị di tích.

Ban Quản lý di tích, Ban Tổ chức Lễ hội đã chủ động xây dựng kế hoạch Lễ hội, dự toán thu, chi tổ chức hoạt động Lễ hội đảm bảo công khai, minh bạch; bố trí, sắp xếp hệ thống hòm công đức, nơi đặt lễ, tiền dầu nhang trong di tích theo quy định, đồng thời bố trí lực lượng thu gom tiền lễ, tiền giọt dầu kịp thời; quy

hoạch các bãi trông coi xe và niêm yết bảng giá theo Quyết định số 01/QĐ-UBND của Ủy ban nhân dân tỉnh về giá dịch vụ trông coi xe. Yêu cầu các hộ kinh doanh ký cam kết bán hàng đúng trong các vị trí đã được bố trí; đăng ký cụ thể mặt hàng kinh doanh; niêm yết giá công khai, bán đúng giá, không ép giá, chèo kéo khách; chỉ bán những mặt hàng có nguồn gốc, xuất xứ rõ ràng và đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm. Tuyệt đối không đòi tiền lẻ lấy chênh lệch.

Công tác phòng cháy chữa cháy, an ninh trật tự được chú trọng, nhân viên ban quản lý di tích hàng năm được tập huấn công tác phòng cháy chữa cháy, hệ thống phòng cháy chữa cháy thường xuyên được bảo dưỡng và sẵn sàng khi có sự cố. Lực lượng an ninh, tổ bảo vệ phân công trực gác 24/24 giờ để đảm bảo an toàn tuyệt đối di tích, thường xuyên nhắc nhở du khách thắp hương đúng nơi quy định. Các yếu tố gốc, các di vật, cổ vật, bảo vật đều được gìn giữ, bảo vệ an toàn.

Trước Lễ hội, Trung tâm Y tế huyện đã tổ chức các lớp tập huấn kiến thức An toàn thực phẩm và ký cam kết với các hộ kinh doanh ăn uống tại Lễ hội; thành lập tổ y tế trực sẵn sàng sơ cấp cứu ban đầu tại khu vực nội tự. Lực lượng vệ sinh môi trường được phân công thường xuyên quét dọn, xử lý rác kịp thời đảm bảo xanh, sạch, đẹp trong suốt thời gian diễn ra Lễ hội.

Quy định cụ thể khu vực tổ chức các hoạt động dịch vụ đã được sự cho phép của cấp có thẩm quyền, không lấn chiếm khuôn viên di tích; treo, đặt bảng phổ biến nội dung, biển hướng dẫn ở vị trí phù hợp, thuận tiện cho việc tiếp nhận thông tin của người tham gia lễ hội.

Việc quản lý và sử dụng nguồn thu từ di tích theo Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19 tháng 01 năm 2023 của Bộ Tài chính về Hướng dẫn quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội được thực hiện công khai, minh bạch. Thực hiện nghiêm túc quy trình mở kết, kiểm đếm tiền công đức và nộp tài khoản ngân hàng theo quy định pháp luật. Hướng dẫn việc đặt tiền lễ đúng nơi quy định qua hệ thống loa phát thanh.

Tại di tích lịch sử quốc gia Chùa Keo còn tiếp nhận hiện vật như ghế xi măng có in lô-gô quảng cáo, còn đồ phục vụ hành lễ trong nội tự. Một số trang thiết bị chưa đảm bảo công tác an toàn cháy nổ tại di tích.

2. Di tích lịch sử văn hóa Đền Đồng Bằng

Công tác tổ chức lễ hội hàng năm cơ bản đã thực hiện theo quy định như: Ban quản lý di tích lịch sử văn hóa Đền Đồng Bằng đã ban hành các Quyết định thành lập, phê duyệt quy chế làm việc của Ban quản lý; chịu trách nhiệm về hoạt động của Ban quản lý; Ban hành, phổ biến quy chế làm việc và phân công trách nhiệm của các thành viên Ban quản lý; Quyết định thành lập và quy định làm việc của Tổ bảo vệ di tích; Thành lập Ban khánh tiết di tích; kiện toàn, thành lập Đội tế Nam quan để phục vụ công việc tế, lễ trong các ngày sự lệ, lễ hội; Xây dựng nội quy thực hiện nếp sống văn minh tại di tích.

Công tác tuyên truyền, giới thiệu về giá trị văn hoá, lịch sử của khu di tích,

lễ hội truyền thống Đền Đồng Bằng được quan tâm triển khai thực hiện bằng nhiều hình thức như: Tuyên truyền trực quan qua hệ thống băng-zôn, khẩu hiệu, trang trí cờ tại khu vực di tích; tuyên truyền trên hệ thống phương tiện thông tin đại chúng; hệ thống phát thanh tại khu di tích; xây dựng Cổng thông tin điện tử Đền Đồng Bằng tiếp nhận các ý kiến góp ý, xây dựng từ các nơi.

Ban quản lý di tích, Tổ bảo vệ di tích đã phát huy được tinh thần trách nhiệm trong công việc. Công tác an ninh trật tự đảm bảo, không xảy ra mất an ninh trật tự, trộm cắp tại khu di tích. Các hoạt động thực hành tín ngưỡng, hầu đồng hát văn tại Đền được thực hiện đảm bảo theo quy định, đảm bảo an ninh trật tự, phòng chống cháy nổ và các điều kiện theo nội quy của nhà Đền. Tổ bảo vệ di tích thường xuyên tăng cường tuyên truyền trực quan, bổ sung, nâng cấp hệ thống đường điện thấp sáng, điện trang trí ở cổng tam quan, đường vào đền, trong nội tự Đền; bổ sung cơ sở vật chất, thiết bị phục vụ các hoạt động của nhà Đền, chỉnh trang cắt tỉa cây xanh, nâng cấp sửa chữa các công trình vệ sinh, khu hàng quán dịch vụ, tạo cảnh quan sạch đẹp; bổ sung thiết bị, hoàn thiện hồ sơ phòng cháy chữa cháy theo quy định. Các hộ kinh doanh thực hiện kinh doanh đúng vị trí, chấp hành nội quy, quy định của di tích; chỉnh trang hạ tầng xung quanh di tích góp phần tạo cảnh quan xanh, sạch đẹp toàn bộ khuôn viên di tích.

Công tác bảo vệ di vật, cổ vật tại khu di tích đã được Ban quản lý thực hiện với nhiều các biện pháp như: Tổ bảo vệ phân cử người trực bảo vệ và làm việc tại di tích 100% thời gian cả ngày và đêm; lắp đặt hệ thống camera an ninh ở các điểm trong khu di tích; hoàn thiện phương án phòng cháy, chữa cháy trong khu di tích theo quy định. Trong những năm qua, di tích đã đảm bảo tuyệt đối an toàn, an ninh trật tự, phòng chống cháy nổ tại khu di tích. Việc tiếp nhận, mua sắm, sửa chữa tài sản luôn tuân thủ quy định hiện hành của pháp luật; việc sử dụng tài sản, trang thiết bị đúng mục đích, có hiệu quả, không gây thất thoát.

Ban quản lý xây dựng quy chế chi tiêu nội bộ trình Ủy ban nhân dân huyện phê duyệt đảm bảo theo quy định của quyết định 2033/QĐ-UBND ngày 27/7/2017 của UBND tỉnh Thái Bình quy định về tiếp nhận, quản lý và sử dụng nguồn công đức tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn tỉnh Thái Bình và Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19/01/2023 của Bộ Tài chính về hướng dẫn quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội.

Ban quản lý di tích ban hành Kế hoạch số 01/KH-BQL ngày 25/01/2024 kế hoạch tổ chức các hoạt động nhân dịp Tết nguyên đán và 3 tháng xuân năm 2024 tại Đền Đồng Bằng. Trên cơ sở kế hoạch đã ban hành, Ban quản lý đã thực hiện công tác đón tiếp du khách về tham quan, dâng hương tại di tích thu hút đông đảo nhân dân, quý khách thập phương; an ninh trật tự đảm bảo an toàn cho du khách, không có trường hợp bị mất cắp, cờ bạc trá hình, mê tín dị đoan, vệ sinh môi trường, xử lý rác thải được đảm bảo.

Tại thời điểm thanh tra, nhà Trung cung của di tích Đền Đồng Bằng bố trí

lắp đặt hệ thống điện chưa đảm bảo công tác phòng chống cháy nổ. Còn tiếp nhận hiện vật như ghế xi măng có in lô-gô quảng cáo trong khuôn viên di tích và bài trí một số hiện vật phục vụ hành lễ không có trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích, như đèn điện, lọ lục bình trong nội tự.

3. Di tích Đền Tiên La

Dưới sự lãnh đạo của các cấp, hàng năm Ủy ban nhân dân xã đã thành lập ban tổ chức gồm các ban ngành đoàn thể, các công chức có liên quan phối hợp với ban quản lý di tích tổ chức thành công và đảm bảo phong tục tập quán lễ nghi văn hóa tâm linh. Ủy ban nhân dân xã xây dựng kế hoạch tổ chức, thành lập các Tiểu ban: Tiểu ban trang trí khánh tiết, Tiểu ban an ninh giữ gìn an ninh trật tự, Tiểu ban văn hóa...giúp việc cho Ban tổ chức và Ban quản lý di tích.

Ủy ban nhân dân huyện, phòng văn hóa huyện Hưng Hà chỉ đạo tổ chức các hoạt động lễ hội hằng năm, Ủy ban nhân dân xã đã họp các Ban quản lý di tích, Ban trị sự, xây dựng kế hoạch tổ chức lễ hội, chuẩn bị các lễ nghi thờ cúng trong lễ hội có các trò chơi như tằm trầu cánh phượng, giã bánh giầy... nguồn kinh tế phục vụ cho hoạt động lễ hội được trích từ nguồn xã hội hóa và nguồn thu từ di tích.

Quản lý về tài sản: Các hạng mục công trình được ban quản lý di tích thực hiện theo sự chỉ đạo của cấp trên. Các đồ thờ tự hằng năm được kiểm kê. Quản lý tiền công đức giọt dầu được thực hiện tốt. Hằng năm, sau khi hoàn thành các hoạt động lễ hội Ủy ban nhân dân xã cùng với Ban quản lý di tích thực hiện quản lý thu chi tài chính, tiến hành tổng hợp quyết toán vào tháng 6 hằng năm.

Công tác tuyên truyền, giới thiệu mục đích, ý nghĩa của Lễ hội Tiên La được Ủy ban nhân dân xã chỉ đạo thường xuyên nhất là vào trước, trong, sau tết Nguyên Đán và Lễ Hội truyền thống thông qua hệ thống truyền thanh của xã, thông qua các hội nghị để nhân dân địa phương và các du khách về thăm quan văn cảnh biết được để thực hiện. Ngoài ra, còn tuyên truyền trên các băng zôn, khẩu hiệu, các biển báo trong toàn xã.

Công tác an ninh trật tự được đảm bảo, ban tổ chức chỉ đạo quy định các khu vực hành lang trong khu di tích không để người dân bán hàng và trông coi phương tiện tự phát làm ảnh hưởng đến an toàn giao thông và mỹ quan di tích. Thường xuyên tuyên truyền mọi người dân không được sử dụng, mang các công cụ hỗ trợ, vật liệu cháy nổ đến khu di tích, tuyên truyền nhân dân thực hiện tốt việc an toàn phòng chống cháy, chữa cháy, về an toàn vệ sinh thực phẩm, phòng chống dịch. Công tác giữ gìn vệ sinh môi trường được đảm bảo, giữ gìn cảnh quan của di tích.

Tại thời điểm thanh tra, di tích được tu bổ khang trang, sạch đẹp, nội quy thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội được chấp hành đầy đủ. Công tác quản lý khu vực bảo vệ di tích khi tổ chức lễ hội được Ban quản lý di tích xây dựng phương án bảo vệ; có phương án bảo đảm an ninh trật tự, an toàn xã hội. Việc bảo vệ môi trường trong hoạt động tổ chức lễ hội; bảo vệ và phát huy giá trị di tích được tăng cường. Tuy nhiên, tại sân tiền tế có tượng Tả, Hữu bằng đá bị hư hại gây kiến, bên trong nội tự còn bày đồ phục vụ hành lễ chưa đảm bảo mỹ quan.

4. Di tích Đền Trần

Hàng năm, Ban Quản lý di tích đều chủ động phối hợp với Phòng Văn hoá và Thông tin, Ủy ban nhân dân xã Tiến Đức và các đơn vị, địa phương liên quan tham mưu cho Ủy ban nhân dân huyện xây dựng kế hoạch tổ chức lễ hội truyền thống, góp phần bảo tồn, phát huy giá trị văn hoá, lịch sử của di tích. Trên cơ sở Kế hoạch tổ chức lễ hội của tỉnh, của huyện, Trưởng Ban quản lý phân công nhiệm vụ cụ thể tới từng bộ phận, từng thành viên; thường xuyên kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện. Việc tổ chức lễ hội tại di tích đảm bảo theo quy định, nghi thức truyền thống, phong tục, tập quán của địa phương.

Công tác tuyên truyền phổ biến pháp luật về di tích lịch sử văn hoá, lễ hội: Ban quản lý tích cực tổ chức tuyên truyền, triển khai thực hiện kịp thời, hiệu quả chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước, các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của Trung ương, của tỉnh, của huyện về bảo quản, tu bổ, phục hồi và phát huy các giá trị của di tích. Phối hợp cùng các cơ quan thông tấn báo chí, đài truyền hình tỉnh đưa tin về các công tác lễ hội. Thường xuyên tuyên truyền trực quan và trên hệ thống loa truyền thanh trong khu vực di tích để nhân dân và du khách thập phương khi đến với di tích đều có ý thức trách nhiệm trong việc giữ gìn, bảo vệ và phát huy các giá trị của khu di tích.

Ban Quản lý di tích đã phối hợp với Phòng Văn hóa và Thông tin huyện tham mưu công tác chuẩn bị lễ hội, cụ thể như sau:

+ Công tác hậu cần: tham mưu lựa chọn đơn vị cung cấp dịch vụ để thực hiện công tác hậu cần, khánh tiết, tiếp đón đại biểu về dự Lễ khai mạc (Thiết kế mẫu giấy mời, Maket sân khấu, Sơ đồ chỗ ngồi, Cadver đại biểu, Thực đơn tiệc chiêu đãi đại biểu khách mời...). In, phát hành giấy mời đại biểu về dự lễ hội.

+ Công tác tuyên truyền: Tiểu ban Tuyên truyền xây dựng đề cương tuyên truyền về giá trị di tích quốc gia đặc biệt Khu lăng mộ và đền thờ các vị vua triều Trần và lễ hội đền Trần. Định hướng tuyên truyền, tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, mạng xã hội... Đồng thời triển khai thực hiện trang trí, tuyên truyền trực quan.

+ Công tác an ninh trật tự, phòng cháy chữa cháy: Chỉ đạo xây dựng kế hoạch đảm bảo an ninh trật tự, an toàn giao thông đường bộ, đường thủy (phục vụ lễ rước nước). Kiểm tra, rà soát, bổ sung hệ thống trang thiết bị phòng cháy chữa cháy tại khu di tích.

Việc quản lý và sử dụng nguồn thu công đức tại di tích được Ban Quản lý di tích thực hiện theo đúng Quyết định 2033/QĐ-UBND ngày 27/7/2017 của Ủy ban nhân dân tỉnh về việc ban hành quy định về tiếp nhận, quản lý và sử dụng nguồn công đức tại các di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn tỉnh Thái Bình và Thông tư 04/2023/TT-BTC ngày 19/01/2023 của Bộ Tài chính về hướng dẫn quản lý thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội. Ban Quản lý di tích đã thực hiện việc tiếp nhận hiện vật công đức đúng quy định; có sổ ghi chép tiền công đức, tổ chức kiểm đếm tiền công đức công khai

dưới sự chứng kiến của Tổ giám sát, thành viên Ban Quản lý, số tiền thu được nộp vào tài khoản của Ban quản lý tại Ngân hàng; việc chi tiêu đảm bảo đúng quy định, có sự thống nhất trong lãnh đạo Ban quản lý và công khai trước các thành viên. Cụ thể:

Nội dung	Thu (VNĐ)		Chi(VNĐ)
Phần thu			
Kiểm công đức trước tổ chức lễ hội năm 2023	518.000.000		
Kiểm công đức sau tổ chức lễ hội năm 2023	2.154.896.000		
Kiểm công đức trước khi tổ chức lễ hội 2024	1.362.540.000		
Phần chi năm 2023			
- Hỗ trợ các đơn vị tổ chức lễ hội			1.180.773.000
- Hỗ trợ tiền công Ban quản lý, tổ bảo vệ, tổ vệ sinh			337.200.000
- Tiền điện thắp sáng khu di tích			80.470.000
- Mua sắm dâng lễ Tết nguyên đán, tuần tiết			136.000.000
- Chi hoạt động thường xuyên, VSMT tại di tích, mua sắm hòm công đức			289.563.000
- Chi mua sắm dâng lễ giỗ các Vua Trần			222.107.000
- Tạm ứng lần 1 đơn vị tổ chức sự kiện Công ty Tô Thị tổ chức chương trình nghệ thuật khai mạc lễ hội đền Trần năm 2024			1.000.000.000
Phần chi năm 2024			
Chi hoạt động thường xuyên tháng 01; Hỗ trợ tiền công Ban quản lý, tổ bảo vệ, tổ vệ sinh tháng 01 + 02; Hỗ trợ trực Tết; đóng thêm hòm công đức			186.990.000
Cộng	4.035.436.000		3.433.103.000

Cân đối thu - chi, số kinh phí còn là: **602.333.000 đồng.**

Công tác thu chi (Ban vận động nguồn xã hội hoá phục vụ lễ hội đền Trần 2024)

- Đến ngày 16/02/2024: Ban vận động nguồn xã hội hoá đã vận động số tiền là: 970.000.000 đồng.

- Ngày 06/02/2024 tạm ứng lần 2 cho Công ty TNHH Truyền thông Tô Thị tổ chức sự kiện tại đêm khai mạc lễ hội, với số tiền là: 870.000.000 đồng.

- Cân đối thu chi Ban vận động nguồn xã hội hoá phục vụ lễ hội đền Trần 2024 số tiền còn là: 100.000.000 đồng.

Ban quản lý di tích thực hiện tốt công tác tham mưu tu bổ, chống xuống cấp di tích; nâng cao hiệu quả công tác bảo vệ, giữ gìn và khai thác, phát huy giá trị của di tích, đề cao việc bảo vệ các yếu tố gốc của di tích. Kịp thời phát hiện tình trạng hư hỏng, xuống cấp của di tích, báo cáo, đề xuất bằng văn bản với cơ quan có thẩm quyền để có phương hướng giải quyết hợp lý. Việc tiếp nhận hiện vật công đức được thực hiện đúng quy định. Bảo vệ, gìn giữ cảnh quan, đảm bảo công tác vệ sinh môi trường, an toàn thực phẩm trong khuôn viên di tích.

Tại thời điểm thanh tra, di tích Đền Trần còn tiếp nhận một số hiện vật như lọ lục bình, đèn thờ không nằm trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích, còn sử dụng nền cóc, vật dễ cháy trong nội tự.

III. KẾT LUẬN

Công tác quản lý và tổ chức lễ hội tại các di tích tỉnh Thái Bình đã được Ủy ban nhân dân tỉnh, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, các cấp chính quyền quan tâm; các nguồn lực được đầu tư cho bảo vệ, tu bổ và tôn tạo di tích đã góp phần làm cho diện mạo di tích ngày càng thay đổi, trở thành tiềm năng trong phát triển kinh tế xã hội và đặc biệt là phát triển văn hóa du lịch của địa phương. Phần nghi lễ được tiến hành trang trọng đúng nghi thức, phần hội đảm bảo vui tươi, lành mạnh, đa dạng về hình thức với các hoạt động văn hóa, văn nghệ dân gian truyền thống, tạo ấn tượng sâu sắc trong các tầng lớp nhân dân.

IV. KIẾN NGHỊ

1. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Thái Bình

- Tiếp tục quán triệt, thực hiện nghiêm công tác quản lý, tổ chức hoạt động lễ hội và khai thác giá trị di tích lịch sử văn hoá tại địa phương theo quy định của Luật Di sản văn hóa, Luật Tín ngưỡng tôn giáo; Chỉ thị số 41-CT/TW ngày 05 tháng 02 năm 2015 của Ban Bí thư về việc tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác quản lý và tổ chức lễ hội; Chỉ thị số 26-CT/TW ngày 23/11/2023 của Ban Bí thư về việc tổ chức Tết Giáp Thìn năm 2024; Công điện số 1300/CD-TTg ngày 05/12/2023 của Thủ tướng Chính phủ về bảo đảm trật tự, an toàn giao thông dịp Tết Dương lịch, Tết Nguyên đán Giáp Thìn và Lễ hội xuân 2024; Chỉ thị số 30/CT-TTg ngày 15/12/2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường các biện pháp bảo đảm đón Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024 vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm; Nghị định số 110/2018/NĐ-CP ngày 29/8/2018 của Chính phủ

quy định về quản lý và tổ chức lễ hội; Chỉ thị số 274/CT-BVHTTDL ngày 23/9/2022 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về tăng cường quản lý nhà nước đối với một số hoạt động văn hóa nghệ thuật, lễ hội, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa, phục hồi và phát triển du lịch; Công văn số 6489/VPCP-KGVX ngày 23/8/2023 của Văn phòng Chính phủ về việc tiếp tục triển khai Nghị định 110/2018/NĐ-CP ngày 29/8/2018 của Chính phủ; Quyết định số 2068/QĐ-BVHTTDL ngày 03/8/2023 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về Ban hành Bộ tiêu chí về môi trường văn hóa trong lễ hội truyền thống; Công văn số 5833/BVHTTDL-VP ngày 29/12/2023 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về tăng cường công tác quản lý, tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch và lễ hội mừng Xuân Giáp Thìn 2024; Công văn số 165/TTr-VHGD ngày 25/12/2023 của Chánh Thanh tra Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về tăng cường thanh tra, kiểm tra công tác quản lý, tổ chức lễ hội và đón Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024.

- Tăng cường công tác tuyên truyền về di tích và lễ hội; đồng thời tuyên truyền với nhân dân và du khách trong việc thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội, tích cực bồi dưỡng, nâng cao trình độ, năng lực cho đội ngũ cán bộ làm công tác hướng dẫn khách tham quan tại các điểm di tích.

- Chỉ đạo các Ban quản lý di tích, đơn vị có liên quan khẩn trương thực hiện các nội dung trong Kết luận thanh tra.

2. Các Ban quản lý di tích

- Ban quản lý di tích, Ban tổ chức lễ hội, thủ từ thực hiện nghiêm công tác quản lý di tích, tổ chức lễ hội theo các quy định của Luật Di sản văn hóa và các văn bản pháp luật khác có liên quan. Không tiếp nhận hiện vật không rõ nguồn gốc (linh vật, đồ thờ cúng,...) không có trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích.

- Ban quản lý di tích, Ban tổ chức lễ hội tăng cường sự phối hợp, nâng cao tinh thần trách nhiệm; kịp thời giải quyết, chấn chỉnh những phát sinh, tồn tại diễn ra trong lễ hội trên địa bàn như: đốt nhiều vàng mã, ăn xin, khấn thuê; hàng quán lấn chiếm lối đi vào di tích; nâng giá hàng hóa dịch vụ và trông giữ phương tiện; tổ chức chơi các trò chơi cờ bạc trá hình; bố trí lực lượng thu gom kịp thời tiền đặt lễ và tiền dầu nhang; hướng dẫn nhân dân và du khách thực hiện nếp sống văn minh khi tham gia lễ hội. Tăng cường kiểm tra, giám sát và xử lý nghiêm những hiện tượng phản cảm diễn ra trong lễ hội.

- Đảm bảo vệ sinh môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm. Lắp đặt hệ thống bảng, biển hướng dẫn nhân dân và du khách về tham dự lễ hội tại các điểm vào di tích.

- Quản lý tốt nguồn thu, chi theo Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19 tháng 01 năm 2023 của Bộ Tài chính về Hướng dẫn quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội. Hướng dẫn việc đặt tiền lễ đúng nơi quy định; quản lý và sử dụng nguồn thu từ hoạt động lễ hội hiệu quả, công khai, minh bạch, đúng mục đích.

- Tăng cường công tác tuyên truyền về lịch sử di tích và ý nghĩa lễ hội; đồng thời tuyên truyền với nhân dân và du khách trong việc thực hiện nếp sống văn minh trong lễ hội.

- Đối với di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Chùa Keo: Đề nghị Ban quản lý di tích khắc phục ngay các tồn tại trong việc bài trí, sử dụng một số trang thiết bị chưa đảm bảo công tác an toàn cháy nổ tại khu vực nội tự; Có phương án xử lý các hiện vật như ghế xi măng có in lô-gô quảng cáo trong khuôn viên di tích.

- Đối với di tích lịch sử văn hóa quốc gia Đền Đồng Bằng: Đề nghị Ban quản lý khắc phục, bố trí lắp đặt ngay hệ thống điện để đảm bảo công tác phòng chống cháy nổ. Có phương án xử lý các hiện vật như ghế xi măng có in lô-gô quảng cáo trong khuôn viên di tích và một số hiện vật không có trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích.

- Đối với di tích Đền Tiên La: Đề nghị Ban quản lý có phương án khắc phục ngay tượng Tả, Hữu bằng đá tại tiền tế bị hư hại gãy kiếm; quản lý và đảm bảo mỹ quan bên trong và ngoài nội tự.

- Đối với di tích Đền Trần: Đề nghị Ban quản lý có phương án xử lý các hiện vật không có trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích; loại bỏ việc sử dụng nền cốt, vật dễ cháy trong nội tự. /.

CHÁNH THANH TRA

Nơi nhận:

- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Tổng Thanh tra Chính phủ (để báo cáo);
- Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy (để báo cáo);
- UBND tỉnh Thái Bình;
- Sở VH TT & DL tỉnh Thái Bình (để chỉ đạo);
- Thanh tra Sở VH TT & DL tỉnh Thái Bình (để thực hiện);
- Các đơn vị được thanh tra (để thực hiện);
- Lưu: VT, Hồ sơ Đoàn (12)

Lê Thanh Liêm

